

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc T-732/16

Valencia Club de Fútbol, SAD

v.

Evropská komise

Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 12. března 2020

„Státní podpory – Státní podpory poskytnuté Španělskem ve prospěch některých profesionálních fotbalových klubů – Záruka – Rozhodnutí prohlašující podpory za neslučitelné s vnitřním trhem – Výhoda – Podnik v obtížích – Kritérium soukromého investora – Pokyny pro státní podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích – Výše podpory – Příjemce – Zásada zákazu diskriminace – Povinnost uvést odůvodnění“

1. *Soudní řízení – Žaloba – Formální náležitosti – Určení předmětu sporu – Stručný popis dovolávaných žalobních důvodů – Písemnosti přiložené k žalobě – Přípustnost – Podmínky [Statut Soudního dvora, článek 21; jednací řád Tribunálu, čl. 76 písm. d)]*

(viz body 28, 29)

2. *Soudní řízení – Žaloba – Formální náležitosti – Jasně a přesně uvedení dovolávaných důvodů – Žalobní důvod vycházející z chybějícího nebo nedostatečného odůvodnění – Žalobní důvod odlišný od žalobního důvodu týkajícího se legality merita věci – Nejasnost a nepřesnost – Nepřípustnost [Články 263 a 296 SFEU; statut Soudního dvora, článek 21; jednací řád Tribunálu, čl. 76 písm. d)]*

(viz body 35–39)

3. *Podpory poskytované státy – Posouzení ze strany Komise – Pokyny přijaté Komisí – Závaznost – Meze – Pokyny pro státní podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích – Podnik v obtížích – Pojem – Komplexní hospodářské posouzení – Posuzovací pravomoc Komise – Soudní přezkum – Meze [Články 107 a 108 SFEU; sdělení Komise 2004/C 244/02]*

(viz body 58–62)

4. *Podpory poskytované státy – Zákaz – Výjimky – Podpory, které lze považovat za slučitelné s vnitřním trhem – Podpory na záchranu podniku v obtížích – Pokyny pro státní podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích – Podnik v obtížích – Pojem – Společnost*

s ručením omezeným – Bod 10 písm. a) pokynů – Ztráta více než poloviny základního kapitálu – Kritéria pro posouzení – Zohlednění poklesu vlastního kapitálu při neexistenci poklesu základního kapitálu – Přípustnost

[Článek 107 odst. 3 písm. c) SFEU; sdělení Komise 2004/C 244/02, bod 10 písm. a)]

(viz body 62, 63, 66–71, 73–104)

5. *Podpory poskytované státy – Pojem – Poskytnutí výhody příjemcům – Státní záruka poskytnutá neziskové organizaci za bankovní úvěr uzavřený výlučně pro účely rekapitalizace podniku v obtížích – Protiplnění ve formě zaplacení záruční prémie – Posouzení podle kritéria soukromého investora – Posouzení s ohledem na všechny relevantní okolnosti sporné operace a její kontext – Domněnka nesouladu záruční prémie s tržními podmínkami – Nepřípustnost – Porušení sdělení o zárukách – Zjevně nesprávné posouzení*
[Článek 107 odst. 1 SFEU; sdělení Komise 2008/C 155/02, body 3.2 písm. d) a bod 4.1]

(viz body 122, 123, 126–134)

6. *Podpory poskytované státy – Pojem – Poskytnutí výhody příjemcům – Státní záruka poskytnutá neziskové organizaci za bankovní úvěr uzavřený výlučně pro účely rekapitalizace podniku v obtížích – Posouzení podle kritéria soukromého investora – Důkazní břemeno, jež nese Komise – Rozsah – Nedodržení povinnosti shromáždit informace o existenci podobných operací uskutečněných za tržních podmínek – Zjevně nesprávné posouzení*
(Článek 107 odst. 1 SFEU)

(viz body 135–137)

7. *Podpory poskytované státy – Posouzení ze strany Komise – Určení příjemce podpory – Skutečný prospěch – Státní záruka poskytnutá neziskové organizaci za bankovní úvěr uzavřený výlučně pro účely rekapitalizace podniku v obtížích – Kvalifikace podniku jako příjemce opatření podpory – Přípustnost – Existence spolupříjemců – Neexistence vlivu*
(Článek 107 odst. 1 SFEU)

(viz body 150–153, 155)

8. *Podpory poskytované státy – Zákaz – Výjimky – Podpory, které lze považovat za slučitelné s vnitřním trhem – Podpory na restrukturalizaci podniku v obtížích – Podmínky – Neexistence soudržného plánu restrukturalizace v okamžiku poskytnutí podpory – Důsledky – Postupné zásahy státu, které jsou od sebe neoddělitelné – Kritéria pro posouzení*
[Článek 107 odst. 3 písm. c) SFEU]

(viz body 164–171)

9. *Podpory poskytované státy – Zákaz – Výjimky – Podpory, které lze považovat za slučitelné s vnitřním trhem – Posouzení podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU – Zohlednění předchozí praxe – Vyloučení – Porušení zásady rovného zacházení – Neexistence*
[Článek 107 odst. 3 písm. c) SFEU]

(viz body 179, 181, 182)

10. *Podpory poskytované státy – Navrácení protiprávní podpory – Výpočet částky, která má být navrácena – Podpora podniku v obtížích – Rozšíření státní záruky poskytnuté neziskové organizaci za bankovní úvěr uzavřený výlučně za účelem rekapitalizace podniku v obtížích – Posouzení hodnoty protizáruky tvořené zástavním právem k akciím podniku v obtížích – Komplexní hospodářské posouzení – Posuzovací pravomoc Komise – Soudní přezkum – Meze – Dopad navýšení kapitálu na finanční situaci podniku v obtížích a hodnotu jeho akcií – Posuzované skutečnosti*
[Článek 108 odst. 2 první pododstavec SFEU; sdělení Komise 2004/C 244/02, bod 10 písm. a) bod 11]

(viz body 193–203)

Shrnutí

Rozsudkem ve věci Valencia Club de Fútbol v. Evropská komise (T-732/16), vyhlášeným dne 12. března 2020, Tribunál zrušil, pokud jde o žalobkyni, rozhodnutí 2017/365¹, kterým byly, mimo jiné, záruky poskytnuté Fundación Valencia k uzavření bankovního úvěru za účelem nabytí akcií Valencia Club de Fútbol kvalifikovány jako státní podpora, která je protiprávní a neslučitelná s vnitřním trhem.

Žalobkyně, Valencia Club de Fútbol, je profesionální španělský fotbalový klub. Fundación Valencia je nezisková organizace spojená s činnostmi tohoto fotbalového klubu. Fundación Valencia získala dne 5. listopadu 2009 od Instituto Valenciano de finanzas (dále jen „IVF“), finanční instituce Generalitat Valenciana (regionální samospráva Valencie, Španělsko), záruku za bankovní úvěr ve výši 75 milionů eur sjednaný za účelem úpisu 70,6 % akcií žalobkyně v souvislosti s navýšením kapitálu, o němž žalobkyně rozhodla (dále jen „původní záruka“). IVF měla na oplátku obdržet záruční prémii ve výši 0,5 % a získat jako protizáruku zástavní právo k akciím žalobkyně. Podle splátkového kalendáře měly být úroky spláceny od srpna 2010 a jistina ve dvou splátkách, ve výši 37,5 milionů eur, dne 26. srpna 2014 a dne 26. srpna 2015, financovaných prodejem akcií žalobkyně. Dne 10. listopadu 2010 navýšila IVF záruku ve prospěch Fundación Valencia o 6 milionů eur za účelem zvýšení již poskytnutého úvěru o tutéž částku, s cílem pokrýt platbu jistiny, úroků a splatných nákladů vyplývajících z nezaplacení úroků zaručeného úvěru (dále jen „druhá záruka“).

Komise měla v napadeném rozhodnutí za to, že záruka poskytnutá ze strany IVF ve prospěch Fundación Valencia, jakož i její zvýšení pocházely ze státních zdrojů a byly přičitatelné Španělskému království, že příjemcem této podpory byla žalobkyně, že Fundación Valencia jednala pouze jako finanční nástroj a že finanční situace žalobkyně v okamžiku přijetí dotčeného opatření byla situací podniku v obtížích ve smyslu pokynů Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích². Komise s ohledem na kritéria definovaná jejím sdělením o použití článků [107] a [108 SFEU] na státní podpory ve formě záruk³ dospěla k závěru o existenci podpory neslučitelné s vnitřním trhem.

¹ – Rozhodnutí (EU) 2017/365 ze dne 4. července 2016 o státní podpoře SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP) poskytnuté Španělskem ve prospěch fotbalového klubu Valencia Club de Fútbol, SAD, Hércules Club de Fútbol, SAD a Elche Club de Fútbol, SAD (Úř. věst. 2017, L 55, s. 12) (dále jen „napadené rozhodnutí“).

² – Úř. věst. 2004, C-244, s. 2 (dále jen „pokyny pro podporu na záchranu a restrukturalizaci“).

³ – Úř. věst. 2008, C-155, s. 10 (dále jen „sdělení o zárukách“).

Tribunál ve svém rozsudku nejprve potvrdil, že žalobkyně byla podnikem v obtížích ve smyslu pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci. Podle bodu 10 písm. a) uvedených pokynů je totiž společnost s omezeným ručením vlastníků považována za podnik v obtížích, pokud došlo ke ztrátě více než poloviny zapsaného kapitálu, a kde ke ztrátě více než jedné čtvrtiny tohoto kapitálu došlo za posledních 12 měsíců. V projednávaném případě, byť základní kapitál žalobkyně v okamžiku poskytnutí původní záruky neklesl, Tribunál rozhodl, že se Komise správně domnívala, že žalobkyně byla podnikem v obtížích, jelikož její čistý majetek, tedy její vlastní kapitál, byl nižší než polovina jejího základního kapitálu. Tribunál v tomto ohledu upřesnil, že ani zvláštnosti odvětví profesionálního fotbalu, ani tržní hodnota jejich hráčů, ani spolehlivost a důvěryhodnost plánu životaschopnosti přijatého v roce 2009 nebyly s to zpochybnit toto posouzení.

Tribunál nicméně rozhodl, že Komise porušila sdělení o zárukách, když se domnívala, že by žádný finanční ústav nejednal jako ručitel podniku v obtížích, a že tudíž nebylo nutné ověřit, zda záruční prémie, kterou měla Fundación Valencia zaplatit, jejíž výše byla stanovena na 0,5 % pokryté částky, byla v souladu s tržními podmínkami. Komisi totiž přísluší učinit celkové posouzení a zohlednit veškeré relevantní skutečnosti, které umožňují určit, zda by žalobkyně zjevně nezískala srovnatelné úlevy od soukromého věřitele. Tribunál rovněž konstatoval, že Komise nedostatečně podložila svůj závěr, podle kterého nebylo možné prokázat tržní cenu podobného nezaručeného úvěru z důvodu omezeného počtu obdobných transakcí na trhu. Komise totiž nese důkazní břemeno splnění podmínek použití kritéria soukromého hospodářského subjektu a přísluší jí tak v průběhu správního řízení vykonat pravomoci, které jí umožňují vyžádat si a získat veškeré nutné relevantní informace.

Tribunál dále potvrdil, že žalobkyně byla příjemcem druhé záruky, jejímž cílem bylo výlučně umožnit Fundación Valencia nadále plnit své závazky vyplývající z původně uzavřeného úvěru. Okolnost, že banka, která poskytla úvěr, mohla být nepřímým spoludlužníkem této záruky, byla v tomto ohledu posouzena jako irelevantní.

V rámci svého posuzování výpočtu výše podpory tvořené druhou zárukou však Tribunál rozhodl, že posouzení Komise, podle kterých žalobkyně provozovala činnost vedoucí ke ztrátě a hodnota jejich akcií daných do zástavy za úvěr byla téměř nulová, byly stíženy věcnou nesprávností a zjevně nesprávným posouzením. Na jedné straně bylo totiž v okamžiku poskytnutí druhé záruky rozhodnuto o navýšení kapitálu a upsány nové emitované akcie, takže základní kapitál žalobkyně, stejně jako její vlastní kapitál a zisky se zvýšily a její činnosti byly ziskové. Na druhé straně byl vlastní kapitál žalobkyně v řádu 57,3 milionů eur na konci hospodářského roku 2009/2010 značný a její čistý majetek byl kladný.